

මාක්ස්වාදය, ඉතිහාස සහ සමාජවාදී විඥානය

14-16 පරිච්ඡේද

Marxism, History & Socialist Consciousness
Chapters 14-16

ඩේවිඩ් නෝර්න් විසිනි

හතර වන ජාත්‍යන්තරයේ ජාත්‍යන්තර කමිටුවේ ප්‍රකාශන ආයතනය වන මේරිං බ්‍රැක්ස් ඩේවිඩ් නෝර්න් විසින් රචිත Marxism, History & Socialist Consciousness (මාක්ස්වාදය, ඉතිහාස සහ සමාජවාදී විඥානය) නම් වූ නව ග්‍රන්ථයක් පල කර ඇත. එය දැන් අපගේ වෙබ් අඩවිය හරහා කෙලින් ම මිලදී ගත හැකි ය. එය රචනා කරන ලද්දේ එක්සත් ජනපදයේ සමාජවාදී සමානතා පක්ෂයේ පූර්වගාමියා වූ වර්කර්ස් ලීගයේ හිටපු සාමාජිකයන් වන ඇලෙක්ස් ස්ටයිනර් හා ග්‍රැන්ක් ඛෙන් විසින් හතර වන ජාත්‍යන්තරයේ ජාත්‍යන්තර කමිටුවේ වැඩකටයුතු සම්බන්ධයෙන් කරන ලද Objectivism or Marxism (වෛෂයිකවාදය ද මාක්ස්වාදය ද) නම් වූ විවේචනයකට පිලිතුරු වසයෙනි.

අපි එම ග්‍රන්ථයේ පෙල කොටස් වසයෙන් පල කිරීම ආරම්භ කලෙමු. එහි පෙරවදන දෙසැම්බර් 10 දා පල වූ අතර 1, 2 හා 3 වන පරිච්ඡේද දෙසැම්බර් 11 දා ද 4 සිට 7 දක්වා පරිච්ඡේද දෙසැම්බර් 13 දා ද 8 සිට 10 දක්වා පරිච්ඡේද දෙසැම්බර් 15 දා ද 11 සිට 13 දක්වා පරිච්ඡේද දෙසැම්බර් 17 දා ද පල විය. 14 සිට 16 දක්වා පරිච්ඡේද පහත පල වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ සමාජවාදී සමානතා පක්ෂයේ ප්‍රකාශන ආයතනය වන කම්කරු මාවත ප්‍රකාශකයන් විසින් මෙය සිංහල භාෂාවෙන් ග්‍රන්ථයක් ලෙස පල කරනු ලැබ ඇත.

14. සමාජවාදීන් හා ජනතාව

බ්‍රෙන්ට් සහෝදරය, ඒ සමාන විඥානවාදී සංකල්පයන් මත පදනම්ව කටයුතු කරන ඔබ ඉහත ප්ලේබොනොව් විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද "ක්‍රිටිකල් ක්‍රිටික්ස්" වරුන්ගේ ආස්ථානයේ සංකීර්ණයට සිත් කාවදින ලෙස සමාන වූ සමාජවාදීන් සහ ජනතාව අතර සම්බන්ධතාවය පිලිබඳ සංකල්පයකට එලඹී ගන්නෙහි ය.

ඔබ මෙසේ ලියන්නෙහි ය: "බිම්සට අනුව සමාජවාදී සමාජය දුච්චු ඇත්තේ සමාජවාදීන් නො ව ජනතාවයි, ඉතින් පවුල, වැඩ, පරිසරය, යනාදී ප්‍රයුක්තියන් පිලිබඳව සමාජවාදී පිලිවෙත්වලින් - ඔහු මෙය සඳහන් කරන්නේ 'වට්ටෝරු' යනුවෙන් අවමානකාරීවය - පලක් ඇත්තේ නැත. සමාජවාදී

සමාජ සමාජිකයක් කෙබඳු වේ ද යන්න පිලිබඳ සමවාය දෘෂ්ටියක් ගැන කියනුම කවරේ ද? මෙහි එක් මූලික සත්‍යයක් කියැවෙයි. එනම්, කම්කරු පන්තිය තමාම විමුක්ත කර ගත යුතු බවය. එය සමාජවාදී ව්‍යාපෘතියට අති මූලික වෙයි. එහෙත් මීට පෙර කවර කලෙකවත් සමාජවාදීන්ට ක්‍රියාමාර්ගයක් අවශ්‍ය නැත යන්න අදහස් කිරීමට මෙය අර්ථ කථනය කර නැත."

යලිත් වරක් ඔබ විවාදාත්මක වංචාවකට බැසගනියි:

"සමාජවාදී සමාජයක් සමාජවාදීන් විසින් 'දුච්චු' ලබන්නේ නැත, කලින් නියම කරන ලද 'වට්ටෝරු' නොමැතිව, නව සමාජ රූපයන් හැඩ ගස්සා ගැනීම ස්වයං-විමුක්ති ක්‍රියාවලිය තුළ දී කම්කරු පන්තිය විසින් ඉටු කර ගත යුතු කර්තව්‍යයක් ය" යි බිම්ස කල ප්‍රකාශය ක්‍රියාමාර්ගය ප්‍රතික්ෂේප කිරීමක් ලෙස වැරදි ලෙස අර්ථකථනය කරනු ලැබ තිබේ.

"මහා ජනතාව තමන්ව විමුක්ත කර ගැනීම සහ සමාජවාදීන් රාජ්‍යය දිවවීම අතර ප්‍රතිසතිතාවක් නැතැ" යි ඔබ අවධාරනය කරන්නෙහි ය. ඔබ, කොමියුරිස් බ්‍රෙන්ට් මෙසේ කියන නිසා මහජනතාව මෙය පිලිගන්න ද? කම්කරු පන්තිය තමන්ම විමුක්ත වී ගැනීම යනුවෙන් අදහස් වන්නේ එක්කෝ මහජනතාව තමන්ගේ ම විමුක්තියේ රූපා'කෘතීන් තනාගත යුතු ය, යන්න ය, නැත හොත් මහජනතාව එය කරන්නේ නැත. මෙය වනාහි හුදෙක් වියුක්ත න්‍යායික ආසක්තයක් පිලිබඳ ප්‍රයුක්තියක් නො වේ. මෙහි දී ගැටලුව හුදු ඉදිරිපත් කිරීම ම වුව සැහේ: බලය අත්පත් කර ගැනීමෙන් ඉක්බිති විප්ලවවාදී සමාජවාදී ආන්ඩුවක් කම්කරු පන්තියේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනයට විෂයය වනු ඇති ද? ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය සිදුවනු ඇත්තේ පාලක සමාජවාදීන් විසින් අනවනු ලබන නියෝග පදනම් කොට ගෙන ද, නැත හොත් ස්වකීය දෘෂ්ටිකෝණයන් හා පිලිවෙත් සඳහා සටන් කිරීමට ඇති අයිතිය ප්‍රජාතන්ත්‍රික අයිතීන් අතර වඩාත් මාහැඟි වූත් ඉතා උද්යෝගයෙන් සුරකින්නා වූත් අයිතිය වන, පුලුල් සමාජ ප්‍රවනතාවන් අතර විවෘත අරගලය හරහා ද?

මෙම ප්‍රශ්නවලට ඔබ දෙන පිලිතුර සිතා ගැනීමට නම් විප්ලවයෙන් පසු තතු සිදුවන ආකාරය පිලිබඳ ඔබේ විස්තරය කියැවීම සැහේ:

“ඇතැම් කම්කරුවන් විප්ලවයට ක්‍රියාකාරීව විරුද්ධ වනු ඇත: සමාජවාදී සමාජයක් තුළ කිසිවක් ඔවුන් විසින් දුටුවනු ඇතැයි සිතීම ම අගතියකි. අන්‍යයෝ දේශපාලනිකව මධ්‍යස්ථ වනු ඇත්තැන: තමන් විසින් වටහා ගනු ලැබීමට යන්තමින් පටන් ගැනුණු විප්ලවයක වගකීම් එක වරම ඔවුන් මත පැටවීම, ඔවුන් සතුරු කර ගැනීමට වඩා වැඩි යමක් ඉටු කරනු නැත. ඔවුන්ගේ දේශපාලන විඥානය (සහ වඩාත් පුළුල්ව, ඔවුන්ගේ සාමාන්‍ය සංස්කෘතික මට්ටම) ඉවසිල්ලෙන් පෝෂනය කළ යුතු ය. එ බැවින්, සැලකිය යුතු කාල පරිච්ඡේදයක් තුළ, සමාජවාදී සමාජය දිවැවීම පවතිනු ඇත්තේ පන්ති විඥානයෙන් යුත් කම්කරුවන් - වෙනත් වචනවලින් කිව හොත් කම්කරු පන්තිය තුළ, ස්වකීය දේශපාලන විඥානය විප්ලවවාදී සමාජවාදී ව්‍යාපාරය විසින් හැඩ ගස්වනු ලැබූ කොටස (අන්‍යවශයෙන් ම එහි සැලකිය යුතු විශාල කොටසක් හා අපේක්ෂා සහගතව එහි බහුතරය) - අත විනා අරූප “මහජනයා” අත නො වේ. “සමාජවාදීන් සමාජය දිවැවීම” යන්නෙන් අදහස් කරන ලද්දේ මෙය බැව් මා අවධාරනය කළ යුතු ය. - පක්ෂ නිලධාරියෙක් කුඩා කල්ලියක් නො ව සමාජවාදී විඥානයෙන් සපිරුණු පලල් කම්කරු කොටසක්.”

සමාජවාදී ආන්ඩුවක් විසින් මුහුණ දෙනු ඇති තත්වය පිලිබඳ ඔබේ දැක්ම කියවන්නෙකුට සිතාසෙන්නට ද නැතහොත් අඬන්නට දැයි සිතා ගත නොහැකි ය. කම්කරු පන්තියේ බහුතරයක් (පැහැදිලිව ම සමස්ත ජනගහනයෙන් බහුතරයක් නොවන නමුදු) විප්ලවයට සහය දෙනැයි ඔබ අපේක්ෂා සහගත වෙතත්, සමාජවාදීන් අඩුතරමින් ඔවුන් ජනතාව විමුක්ත කිරීමට යොදවන තරම් ම කාලයක් ඔවුන් මැඬීමට ද යොදවනු ඇති බව පිලිබඳව ඔබට කිසිත් ගැටලුවක් නැත්තා සේ ය. තව ද, ඔබ විරුද්ධත්වය හෝ අපක්ෂපාතිත්වය අපේක්ෂා කරන කම්කරු පන්තියේ ඔය සියලු කොටස් “කිසිවක් හෝ දිවැවීමෙන්” තොරව තැබුවහොත්, දියුණු සමාජයක ආර්ථික, තාක්ෂණික හා සමාජීය යටිතල පහසුකම්හි වැදගත් කොටසක අඛණ්ඩ ක්‍රියාකාරීත්වය; සැර බාල කොට කිවහොත්; ගැටලු සහගත වනු ඇත. හුදු දේශපාලන කාරණාවන්හි පදනම මත පමණක් තීරනය කළ හැකි දූෂණී සීමාවන් පවතී. බලය දිනා ගැනීමෙන් අනතුරුව සමාජවාදී කම්කරු ආන්ඩුවකට, සිය දේශපාලන පිලිගැනීම් කවරාකාරයේ වුව, සමාජයේ යටිතල පහසුකම් තුළ තීරනාත්මක කාර්ය කොටසක් දිගටම ඉටු කරන මිනිසුන් විශාල සංඛ්‍යාවකගේ උගේගිමත් සහයෝගය අවශ්‍ය වනු ඇත. මේ මිනිසුන්ට ඒ හෝ මේ ආඥාවන් පැනවීමට සමාජවාදීන්ට - ඉදින් ඔවුන් එසේ කිරීමට නැඹුරු වුවත් - නොහැක්කේ ම ය. ඔවුන්ට ඇහුම්කන්දීමට ද, එ පමණක් නොව ඔවුන්ගේ අත්දැකීම් හා විශේෂඥ දැනුමට නිසි ගෞරවයෙන් යුතුව සැලකීමට ද සිදුවනු ඇත.

අනාගත සමාජවාදී සමාජය සඳහා වූ වට්ටෝරු මවා ලීමෙහි ඒ සා උන්මාදනීයව ගැලී හුන්න ද,

ධනවාදයේ සිට සමාජවාදය කරා වූ පරිවර්තනයේ ගැටලු පිලිබඳව ඔබ එතරම් සිතා මතා ඇති බවක් නොපෙනේ. සමාජවාදය වූ කලී හුදු එහි ස්වභාවය අනුව මහජනයාගේ ජීවිත කෙරේ බලපැවැත්වෙන සියලු ප්‍රයුක්තීන් සම්බන්ධ තීරන සඳහා වන මහජන සහභාගිත්වයෙන් තොරව - එ නම්, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ දැවැන්ත ප්‍රසාරනයකින් තොරව - සාක්ෂාත් නො කළ හැක්කකි. කාල් මාක්ස්ගේ *The Class Struggle in France* (ප්‍රන්සයේ පන්ති අරගලය) කෘතියට 1895 මැයි මස ලියූ (තම අභාවයට යන්තම් තෙමසකට ඉහත දී සම්පූර්ණ කරන ලද) හැදින්වීමෙහි එංගල්ස් ඒ සා විධිමත් ලෙස පල කළ පරිදි:

“සවිඤ්ඤානක භාවයෙන් හීන වූ මහජනයාගේ ශිරෂ්කයෙහි වන කුඩා සවිඤ්ඤානක සුලුතරයක් විසින් කරනු ලබන අතපේක්ෂිත ප්‍රහාරයන්ගේ විප්ලව අතීතයට එක් වී ඇත. එය සමාජ සංවිධානයේ පරිපූර්ණ පරිවර්තනයක් පිලිබඳ ගැටලුවක් වූ කල් හි, මහජනතාවෝ තුමු ම ද එහි නියැලී සිටිය යුත්තා හ; අවදානමට ලක් වී ඇත්තේ කුමක් ද, තමන් සටන් වදින්නේ කුමක් සඳහා දැයි සිය සකල ශරීරයෙන් හා ආත්මයෙන් ඒ වන විටත් ග්‍රහනය කර සිටිය යුත්තාහ. පසු ගිය පනස් වසරක ඉතිහාසය අපට එය උගන්වා ඇත.” [*Marx Engels Collected Works, volum 27* (මාක්ස් එංගල්ස් සංගෘහිත කෘතී); 27 වන වෙලුම, මොස්කව්, 1990; 520 පි.].

වෙනත් වචනවලින් කිව හොත්, විප්ලවය කම්කරුවන් උදෙසා නිර්මාණය කළ හැක්කක් නො වේ. එය තමන් සටන් කරන්නේ කුමක් සඳහා දැයි වටහා ගෙන සිටින කම්කරුවන් විසින් නිර්මාණය කරනු ලැබේ. කම්කරු පන්තිය දේශපාලන බලය සඳහා සටන් වැදීමට හා එය දිනා ගැනීමට ද සමත් ය යන සංකල්පය යුක්තියුක්ත වූවක් සේ පෙනී යන්නේ, කම්කරු ජනයා තමන්ගේ ම ජීවිතවල අත්දැකීම් තුළින් සමාජවාදයේ ඉදිරි දර්ශනයට ඇදී එතැයි විශ්වාස කරන්නන්ට පමණෙනි. එහෙත් බ්‍රෙන්ට් සහෝදරය, ඔබ මෙය විශ්වාස නො කරන්නෙහි ය. මහජනයා තුළ ඔබට පෙනෙන්නේ අශෝභන පසුගාමීත්වයේ දසුනක් පමණි. ඔබ මෙසේ ලියන්නෙහි ය: “හුදු විප්ලවයකට සහභාගි වීමෙන් පමණක් අවශේෂ මහජනයාට ජීවිත කාලයක මර්දනය හා පසුගාමීත්වය ඉක්මවා සමාජවාදය තමන් විසින් ම ඉදිකිරීමේ දැවැන්ත ඵලය සපුරා ගත හැකි තරමට තමන්ගේම සමීන් එලියට පැන ගත හැකිනම්, එනම්, සමාජවාදීන්ගෙන් කිසිත් මග පෙන්වීමක් හෝ ‘වට්ටෝරු’ නො ලබා ඔවුන්ට එසේ කළ හැකි නම්, විප්ලවයක් ඇති කිරීම සඳහා ඔවුන් මෙහෙයවීමට මෙකී සමාජවාදීන් ම ඔවුන්ට අවශ්‍ය වන්නේ මොන එකකට දැයි යමෙකුට මවිතයක් ඇති වේ. කොටින්ම ඔවුන්ට විඥානයේ වෙනසක් අවශ්‍ය මන්දැයි යමෙකුට ඇතිවන්නේ විමතියකි.”

කම්කරුවෝ පසුගාමීව විප්ලවයට ප්‍රවිශ්ඨ වෙති. පසුගාමීව ම ඔවුහු ඉන් නික්මෙති. මේ සාමාන්‍ය

මහජනතාව කෙරේ ඇති රැක ගත යුතු යමක් වේ ද එය රැක ගනිමින්, නව යුතෝජියාව කරා ඔවුන් නොතකා ඔවුන් මෙහෙයවිය හැක්කේ භූතන්ක් බ්‍රැන්ගේ යෝධ ව්‍යායාමය හරහා පමණකි.

15. විඥානය සහ සමාජවාදය

වාසනාවකට මෙන් සැබෑ ඓතිහාසික සන්තතිය ඉදිරියට යන්නේ වෙනස් ආකාරයකිනි. විප්ලවය පුපුරා යාමට අවශ්‍යයෙන් ම පෙරටු වන්නා වූ සමාජ විඥානයේ පරිවර්තනය සහ ඉක්බිතිව පැන නගින මහා අරගල තුළ දී එහි ඇතිවන්නා වූ විකාශනය පෞද්ගලික විඥානයට නිරාධිනව වර්ධනය වන්නා වූ සමාජ-ආර්ථික සන්තතීන් තුළ මුල් බැස පවතින්නේ ද ඒවායේ ප්‍රකාශනය වන්නේ ද වේ.

එතකුදු නො ව, විප්ලවවාදී අරගලයන්ගේ කාල පරිච්ඡේදයක් විලක්ෂනය කරන්නා වූ විඥානයේ යෝධ "පිම්", බෙහෙවින් කල් පමා වූ (එහෙයින් පුපුරා යන සුලු වූ) ක්‍රියාවලියක් වන සමාජ චිත්තනය බාහිර සමාජ යථාර්ථය සමග යලි එකෙලි කිරීමක් නියෝජනය කරයි.¹⁸ මහා ජනතා අරගලයන්ගේ අත්දැකීම මිනිසුන් ද ඔවුන්ගේ විඥානය ද විපර්යාස කරයි. 1840 ගනන්වල සිටි බ්‍රැන්ලාට පිලිතුරු දෙමින් මාක්ස් සහ එංගල්ස් ලියා තැබූ පරිදි:

"මහා පරිමානයෙන් මෙම කොමියුනිස්ට් විඥානය නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා පමණක් නො ව, ව්‍යාපාරයේ ජයග්‍රහනය සඳහා ම ද මනුෂ්‍යයින් මහා පරිමානව පරිවර්තනය කිරීමක් අවශ්‍ය ය; එම පරිවර්තනය වනාහි ප්‍රායෝගික මහා වලනයක්, විප්ලවයක් තුළ ම පමණක් සිදුවිය හැක්කකි; විප්ලවය අවශ්‍ය වන්නේ, එහෙයින්, පාලක පන්තිය වෙනත් කුමන ආකාරයකින් හෝ පෙරලා දැමිය නොහැකි නිසා පමණක් නො වේ, එම පෙරලා දැමීම ඉටු කරන පන්තියට යුග ගතනාවක් තිස්සේ තමන් මත ගොඩගැසුණු දහ ජරාවෙන් අත්මිදී සමාජය නවව පුනර් නිර්මානය කිරීමේ කර්තව්‍යය උදෙසා සුදුසු වී ගත හැක්කක් ද විප්ලවයක් තුලින් ම පමණක් හෙයිනි." [Marx Engels Collected Works, volume 5 (මාක්ස් එංගල්ස් සංගෘහිත කෘති); 5 වන වෙලුම, නිව් යෝර්ක්, 1976; 52-53 පිටු. අවධාරනය මුල් කෘතියේ.]

සහේතුකව ම කීර්තිමාන වූ මෙම ඡේදය මාක්ස් සහ එංගල්ස් විසින් 1845 දී එක්ව ලියන ලද *The German Ideology* (ජර්මන් දෘෂ්ටිවාදය) නම් කෘතියේ අන්තර්ගත වේ. මෙම කෘතිය මිනිසාගේ සමාජ පැවැත්ම ඔහුගේ සමාජ විඥානය උඩ විග්‍රහ කරනවා වෙනුවට ඔහුගේ සමාජ විඥානය සමාජ පැවැත්ම මත විග්‍රහ කලා වූ ඉතිහාසය පිලිබඳ භෞතිකවාදී සංකල්පයේ ප්‍රථම විස්තාරනය විය. මිනිසාගේ චිත්තනයේ රූපයන් වර්ධනය වන්නේ වෛෂයික භෞතික පදනමක බව ඔව්හු (මාක්ස් හා එංගල්ස්) සොයා ගත්තාහ. "ජීවිතය තීන්දු කරන්නේ විඥානය විසින් නො ව, විඥානය තීන්දු කරන්නේ ජීවිතය විසින් ය" (එම 37 වන පිටුව)

ඉතිහාසයේ සහ විඥානයේ වර්ධනය පිලිබඳ මෙම නව සංකල්පය "රැදී පවත්නේ ජීවිතයේ භෞතික නිෂ්පාදනයෙන් අරඹා - මෙම නිෂ්පාදන විධිය, විසින් නිර්මානය කරනු ලැබූ හා ඒ හා සම්බන්ධ මානව අන්තර් සම්බන්ධතා ස්වරූපය, හෙවත් විවිධ අවස්ථාවන්හි පවත්නා වූ සිවිල් සමාජය සකල ඉතිහාසයේ පදනම ලෙස වටහා ගනිමින් - නිෂ්පාදනයේ යථා සන්තතිය විස්තාරනය කිරීම උඩ" ය. (එම, 53 පිටුව)

සමාජ විප්ලවය වනාහි පැනනගිමින් පවත්නා වූ ධනෝත්චර පද්ධතිය තුළ සැබෑ සමාජ-ආර්ථික ප්‍රතිසතිකාවන්ගේ වෛෂයික නිර්මානයක් යන මෙම සංකල්පය ඉතිහාසය පිලිබඳ සියලු විඥානවාදී අර්ථ කථනයන්ට මරණීය ප්‍රහාරයක් එල්ල කලේ ය. එපමණක් නො ව, සමාජය තුළ විප්ලවවාදී බලවේගයක් ලෙස ධනවාදයේ "මිනීවල කපන්නා" ලෙස කම්කරු පන්තියේ ම වර්ධනය වෛෂයික සන්තතියක් විය. එහි ලෝක-ඓතිහාසික භූමිකාව නිර්ණය කරනු ලැබුවේ, ඉතාම අතිමූලික අර්ථයෙන් ගත් කල්හි, එහි විඥානයෙන් නො ව ධනෝත්චර නිෂ්පාදන විධිය තුළ එය (කම්කරු පන්තිය) දරන්නා වූ ඒකමාත්‍ර ස්ථානයෙනි. කම්කරු පන්තිය විප්ලවවාදී බලවේගයක් ය යන සංකල්පනයට එරෙහි අතිශයින්ම ජන්මාන්තර වූ විරුද්ධත්වයට - එනම්, කම්කරු පන්තියට විප්ලවවාදී විඥානයක් නැතැ යි ද, එයට විප්ලවය උවමනා නැතැ යි ද යන්නට - පිලිතුරු දෙමින් *The Holy Family* (ශුද්ධ වූ පවුල) නම් කෘතියේ මාක්ස් සහ එංගල්ස් මෙසේ පැවසූහ:

"මෙය වනාහි ඒ හෝ මේ කම්කරු පන්තියයා, හෝ සමස්ත කම්කරු පන්තිය ම, දෙන ලද මොහොතේ තම අරමුණ කුමක් දැයි සලකන්නා වූ දෙය පිලිබඳ ප්‍රශ්නයක් නො වේ. එය, කම්කරු පන්තිය යනු කුමක් ද හා එහි එම පැවැත්මට අනුව ඊට ඓතිහාසිකව කරන්නට සිදු වී ඇත්තේ කුමක් ද යන්න පිලිබඳ ගැටලුවකි. එහි (කම්කරු පන්තියේ) අරමුණ සහ ඓතිහාසික ක්‍රියාව එහිම ජීවන තත්වය තුළ ද අද දින ධනෝත්චර සමාජයේ සමස්ත සංවිධානය තුළ ද දෘෂ්‍යමානව සහ අනිවාරණීයව ම පෙර ඇඟවී පවතින්නේ ය." [Marx Engels Selected Works, volum 4 (මාක්ස් එංගල්ස් තෝරාගත් කෘති); 4 වන වෙලුම, නිව් යෝර්ක්, 1975; 37 පිටුව. අවධාරනය මුල් කෘතියේ.]

විඥානයේ භූමිකාව පිලිබඳ සියලු මාක්ස්වාදී සාකච්ඡාවක් ම - සමහර විට මෙය බ්‍රැන් සහෝදරයා විසින් වටහා ගෙන නැති වියහැකි වුව ද ට්‍රොට්ස්කිවාදී ව්‍යාපාරයට සැලකිය යුතු ආසක්තතාවක් පැවැති ඇත්තා වූ මාතෘකාවකි මෙය - ආරම්භ කල යුත්තේ සමාජ-ආර්ථික වර්ධනයේ භෞතික සන්තතියට එය (විඥානය) කෙසේ සම්බන්ධ වී පවතී ද යන්න පිලිබඳ නිවැරදි වැටහීමකිනි. විප්ලවවාදී පක්ෂයක් ගොඩ නැගීමේ ද සමාජවාදී විඥානය වර්ධනය කිරීමේ ද සැලසුම් සමග එම අරමුණු ජය ගැනීම සඳහා ඉඩ සලස්වන්නා වූ

වෛෂයික කොන්දේසි නො පවතින්නේ නම්, එවන් සැලසුම් නිර්මාණය වනු ඇත. ඉතිහාසය පිලිබඳ භෞතිකවාදී සංකල්පය විස්තාරනය කිරීම මිනිසා විසින් තමාගේ ම සමාජ භාවිතය ද (තමාගේ ම) විඥානය ද වටහා ගැනීමේ දැවැන්ත ඉදිරි පියවරක් සලකනු කලේ ය. එංගල්ස් පැහැදිලි කල පරිදි “සකලවිධ සමාජ විපර්යාසයන්ගේ ද දේශපාලන විප්ලවයන්ගේ ද අන්තිම හේතුව සොයාගත හැකි වන්නේ මිනිසුන්ගේ මොලය තුල නො ව, සනාතනික සත්‍යය සහ යුක්තිය පිලිබඳ මිනිසාගේ වඩා ඉහල වැටහීම තුල හෝ නො ව, නිෂ්පාදන හා හුවමාරු විධිවිධාන වෙනස්කම් තුල ය. ඒවා සෙවිය යුත්තේ එක් එක් යුගයේ දර්ශනවාදය තුල නොව, ආර්ථිකය තුල ය.” [Marx Engels Collected Works, volume 24 (මාක්ස් එංගල්ස් සංගෘහිත කෘති); 24 වන වෙලුම, 1989; 306 පිටුව] “දේවල් වෙනස් විය යුතු ය” යන “හැඟීමක්” සමාජයේ පුළුල් කොටස් තුල පැන නැගීම ම පවත්නා දේශපාලන සහ ආර්ථික පද්ධතියේ යල්පිනු ස්වභාවය සමාජ විඥානය තුල පිලිබිඹුවීමක් වේ.¹⁹

සමාජවාදී ව්‍යාපාරයක් පැන නැගීමට වෛෂයික පදනමක් පවතී යයි වටහා ගැනීම සමාජවාදී විඥානය වර්ධනය කිරීමේ අරගලයේ වැදගත්කම අඩු කර දමන්නේ නැත. සැබැවින්ම, සමාජවාදයේ වෛෂයික පදනම පැහැදිලි කිරීම ම කම්කරු පන්තිය න්‍යායිකව අධ්‍යාපනය කර ගැනීමේ තීරණ සංරචකයකි. එහෙත් සමාජවාදී ව්‍යාපාරයේ අධ්‍යාපන කර්තව්‍යයන් නිවැරදිව සූතුගත කිරීම ම ශක්‍ය වන්නේ ධනවාදයේ ප්‍රතිසතිකාවන් විප්ලවවාදී විඥානයේ වර්ධනය සඳහා තීරනාත්මක ආවේගය සම්පාදනය කරන්නේ ය යන වැටහීමක රාමුව තුල වේ.

සමාජවාදී විඥානය පිලිබඳ ගැටලුව, එම විඥානය සැබෑ සමාජ-ආර්ථික සන්තතියක පරමාදර්ශී පිලිබිඹුවක් යයි වටහා ගන්නා අයට ඉදිරිපත් වන්නේ එක් ආකාරයකට ය; ධනේශ්වර සමාජයේ ආර්ථික අත්තිවාරම් සහ සමාජ චින්තනය නිර්මාණය කිරීම අතර එවන් වෛෂයිකව අවශ්‍ය සම්බන්ධතාවයක් ඇත්තේ නැතැ යි සිතන්නා වූ අයට එය ඉදිරිපත් වන්නේ ඊට මුලුමනින් ම වෙනස් වූ ආකාරයකට ය. මාක්ස්වාදීන්ට සමාජවාදී විඥානය උදෙසා අරගලය වනාහි ධනවාදයට එරෙහි අරගලයක් කල යුතු යයි පලල් කම්කරු ජනයා ඒත්තු ගන්වාගැනීම පිලිබඳ කාරනයක් නො වේ; ඒ වෙනුවට එවන් අරගලයක් ධනේශ්වර පද්ධතියේ ගැඹුරුවන්නා වූ ආර්ථික හා සමාජ අර්බුදය තුලින් උග්‍ර කෙරුණු වෛෂයිකව සුරාකන්නා වූ අතිරික්ත-ශ්‍රම අපග්‍රහනයේ සන්තතිය තුලින් අනිවාර්යයෙන් ම පැන නගින බව වටහා ගන්නා මාක්ස්වාදී ව්‍යාපාරය ඉතිහාසය නියාම පාලිත සන්තතියක් ලෙස විද්‍යාත්මක වැටහීමක් ද ධනේශ්වර නිෂ්පාදන විධිය සහ එය විසින් පැනනංවනු ලබන සමාජ සම්බන්ධතාවන් පිලිබඳ ඥානයක් ද වර්තමාන

අර්බුදය හා එහි ලෝක-ඓතිහාසික ගම්‍යයන් පිලිබඳ අභිනිවේෂයක් ද කම්කරු පන්තියේ දියුණු කොටස් තුල වර්ධනය කිරීමට යන්න දරයි. මෙය වනාහි නො දැනුවත් ඓතිහාසික සන්තතියක් දැනුවත් දේශපාලන ව්‍යාපාරයක් බවට ප්‍රතිවර්තනය කිරීම පිලිබඳ ප්‍රශ්නයකි; ලෝක ධනේශ්වර ක්‍රමයේ අර්බුදයේ උග්‍රවීමේ ප්‍රතිවිපාක පූර්වාපේක්ෂා කිරීමේ ද ඒ සඳහා සුදානම් වීමේ ද, සිද්ධීන්ගේ තර්කනය ඵලදරවි කරලීමේ ද, ඒවාට සරිලන්නා වූ දේශපාලන ප්‍රතිවාරයක් මූලෝපායිකව ද සහ උපායිකව සූතුගත කිරීමේ ද ප්‍රශ්නයකි.

එහෙත් ධනවාදය විසින් ම නිර්මිත වෛෂයික සාධක තුල සමාජවාදයට පදනමක් දැක නො ගන්නා වූ ද පරාජයන් හා පසුබැම්බල අත්දැකීම්වලින් දිරිසුන් වූවා වූ ද ධනේශ්වර අර්බුදයේ ස්වභාවය වටහා ගන්නේ ද නැති, කම්කරු පන්තියේ විප්ලවවාදී විභවය තේරුම් ගන්නේ ද නැති අයට නම් විඥානය ප්‍රතිවර්තනය කිරීම පිලිබඳ ප්‍රශ්නය පෙනී යන්නේ සාරභූත වසයෙන්ම මනස්කාරවාදී පමනක් නො ව මනෝවිද්‍යාත්මක ප්‍රශ්නයක් ලෙස ය. සමාජවාදී විඥානයට සැබෑ පදනමක් නො පවතින තාක් දුරට එවැන්නක් වර්ධනය වීමේ ශක්‍යතාව සොයාගත යුතු වන්නේ වෙනත් කිසියම් තැනක ය. බ්‍රෙන්ට් සහ ස්ටීනර් සහෝදරවරුනි “සමාජවාදී සංස්කෘතියේ පුනර්ජීවනයක් සඳහා යුතෝපියාව තීරනාත්මකය” යි ඔබ විශ්වාස කරන්නේ හරියටම අන්න ඒ නිසා ය.

16. පවුල සහ පසුගාමිත්වය පිලිබඳව බ්‍රෙන්ට්

බ්‍රෙන්ට් සහෝදරය සමාජවාදී ව්‍යාපාරයක් ගොඩනැගීම සඳහා ඔබට යථාසම අසාධ්‍යම බාධාව ව පවතින්නේ මානව සන්තාපය ඇදවැටී පවත්නා ක්ෂණික තත්වයයි. ඔබගේ විශ්වාසය අනුව මෙයට හේතුව වන්නේ විඥානය මත පවුල ඇති කරන්නා වූ බලපෑම යි. එහෙයින් සමාජවාදී විඥානය වර්ධනය කිරීම දෙසට මොනසම් මැ හෝ සැබෑ ප්‍රගමනයක් අත්කර ගැනීමට නම්, මෙම (පවුල්) සංස්ථාව සමග දෙකින් එක බේරාගැනීමට වැඩ සටහනක් වර්ධනය කර ගත යුතු වන අතර එය පක්ෂ වැඩ කටයුතුවල කේන්ද්‍රය බවට පත් කර ගත යුතුව තිබේ. “සමාජවාදීන්ට පවුල පිලිබඳ ක්‍රියා මාර්ගයක් අවශ්‍ය ද, නැත් ද යන්න ගැන විවාද කිරීමට සිදු විය යුතු නැතැ” යි ඔබ පුදුමයෙන් ප්‍රකාශ කරන්නෙහි ය. “අප දැන් සටන් වැද සිටින්නේ මිනිසුන්ට ඉතිහාසයේ ප්‍රථම වරට මනුස්ස ජීවිත ගත කිරීමට හැකි වන්නා වූ ලෝකයක් නිර්මාණය කිරීමට වන හෙයින් දරුවන් සමාජීකරනය - එනම් මානුෂිකකරනය - කිරීමේ වගකීම භාර වූ ද පන්ති සමාජය තුල මානව පෞරුෂය මත මුල්ම හා ගැඹුරු ම තුවාලයන් ඇති කරන්නා වූ ද සංස්ථාව මුලුමනින් ම උඩුයටිකුරු කර පෙරලා දැමීමකින් තොරව, මෙම අරමුණ ජය ගත හැකැ යි සිතීමට වත් නොහැකි ය.” පවුල නියෝජනය කරන්නේ “ලිංගික ජීවිතය සහ පසුගාමිත්වය” යි ඔබ කියන්නෙහි ය; “මෙම පරම

ගැටලුව ඇමතීමට බිම්ස්ගේ නොහැකියාව "සරලව ම විශ්වාසානුකූල" වේ. "මිනිසුන් තම පෞද්ගලික ජීවිත ජීවත් විය යුත්තේ කෙසේ දැ" යි අනපැහැදිලි සමාජවාදීන්ගේ වැඩක් නො වේ ය" යි ඔබ අපට සහතික කරන අතර බිම්ස්, විඥානයේ වර්ධනයට පවුල පටවා තිබෙන බාධා ජයගැනීමට "ගත යුතුව පවත්නා වූ පියවරයන් මුලුමනින් ම නො තකා හරින්නේ ය" යි ඔබ සන්ක්‍රස්තයට නො අඩු තත්වයකට පත්වන්නෙහි ය. සමාජවාදීන්ට, "පසුගාමීත්වයට එරෙහිව ද ලිංගික පීඩනයට එරෙහිව ද ක්‍රියාමාර්ගික ඉල්ලීම්වල සිට සාමූහික පවුලක අරමුණ සහ සමාජවාදය යටතේ පෞද්ගලික ජීවිතයේ ස්වභාවය පිලිබඳ අධ්‍යාපනික ද්‍රව්‍ය ද ඇතුළත් පවුල පිලිබඳ වූ බොහෝ දේවල් ප්‍රකාශ කිරීමට තිබිය යුතු" යයි ඔබ අවධාරනය කරන්නෙහි ය.

(ඔබට අනුව) විජලවවාදි ව්‍යාපාරය, පවත්නා න්‍යෂ්ටික පවුලට විකල්පයක් ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා කැප කිරීමට බිම්ස් අසමත්වීම බව, "සමාජවාදී ලෙයිසගෙයාර්වාදයක් (අසම්බන්ධවාදයක්)" වේ. පවුල "සමාජවාදී සමාජය තුළ පැනනැගී නිරන්තරව විකාශනය වන්නා වූ ආර්ථික හා සමාජ සංවිධානයේ රූපයන්ගේ පදනම මත" වර්ධනය වනු ඇතැ යි යන බිම්ස්ගේ ප්‍රකාශය ප්‍රතික්ෂේප කරමින් ඔබ මෙසේ පිලිතුරු දෙන්නෙහි ය: "කෙසේ වෙතත්, සමාජවාදය යන්නෙහි මුඛ්‍ය අර්ථය නම්, ඉතිහාසයේ ප්‍රථම වතාවට මනුසතුන් පවුල ද ඇතුළු එම විපර්යාසයන් දැනුවත්ව මෙහෙයවනු ඇතැ" යි යන්න ය.

ඔබ ඉදිරිපත් කරන කෝකටත් තෙලය වනාහි වරෙක විල්හෙල්ම් රීක් "පවුල්-රෝගය" යි නම් කල එතරම් විශාල ප්‍රමාණයක් ගැඹුරු හා අසාධ්‍ය මානසික ගැටලු වගා කරන්නා වූ ද චිත්තවේගී වසයෙන් අධිබර පටවන ලද්දා වූද බලාත්කාර පවුල් සම්බන්ධතා නමැති ඒ හුස්ම හිරකර දමන වාතාවරණය බිඳගෙන එලියට පැන ගැනීමට දරුවන් සහ දෙමාපියන් යන දෙගොල්ලට ම හැකි කරන්නා වූ සාමූහික පවුලයි." "සාමූහික පවුල" පිහිටුවන්නට යන්නේ කෙසේ ද යන්න ගැන හෝ එය වර්තමාන තත්වයෙන් කෙසේ වෙනස් වේ ද යන්න ගැන හෝ ඔබ එතරම් පැහැදිලි නැති බව කිව යුතු ය. ඔබගේ යුතෝපියාව තුළ පවුල කෙසේ වැඩ කරනු ඇත් ද යන්න ගැන ඔබගේ අනුගාමිකයන් යයි සිතා සිටින අයට සන්තෘප්ත වීමට සිදුවන්නේ සාමාන්‍ය ඇඟවීම් කිහිපයකින් පමණි. ආදරවන්තයින් අතර ද දෙමව්පියන් හා දරුවන් අතර ද ගැඹුරු ලිංගික හා ආවේගාත්මක බන්ධයන් පවතී. ඒවාට සාමූහික පවුලක් තුළ ඉඩකඩ සැලසිය යුතු වේ. මේ අර්ථයෙන් ගත් කල්හි සාමූහික පවුල න්‍යෂ්ටික පවුල අහෝසි කරන්නේ නැත; ඒ වෙනුවට කෙරෙනු ඇත්තේ එය අපෝහකාර්ථයකින් අතික්‍රමනය කිරීම ය. එනම්, රොමැන්ටික ආදරය ද මාපිය-දරු ආදරය ද රැකගනිමින් ම ධනෝශ්වර - සමාජය තුළ - පවුල් ජීවිතය මෙතරම් මැ කාලකන්නී දෙයක් බවට පත්කරන පීඩක

සම්බන්ධතා ද සමාජ පරාරෝපිත බව ද අහෝසි කර දැමීම ය."

බ්‍රෙන්ට් සහෝදරය, ඔබට පවුල පිලිබඳ ගැටලුව මුල් බැස ගෙන පවතින්නේ සාරභූත වසයෙන් ම සමාජ තතු තුළ නො ව, පුද්ගල මානසිකත්වය තුළ ය. ඔබගේ හතුරුකම එතරම්ම ඵල වී ඇත්තේ පවත්නා ආර්ථික පද්ධතියට නො ව, පවුලට එරෙහිව ය. ඔබ ඒත්තු ගෙන සිටින්නේ පවුල තමන් තුළින් ම දෘඪ කාලකන්නී භාවයක් ජනිත කරන්නේ ය කියා ය. එහෙයින් ඔබ සමාජවාදීන්ගෙන් ඉල්ලා සිටින්නේ වෙනස්, පරමාදර්ශී, සම්බන්ධතාවයක් - එනම් ඊනියා "සාමූහික පවුල" - අලුතින් නිපදවා ගෙන එය තමන්ගේ ක්‍රියා මාර්ගය තුළ පිහිටුවා ගත යුතු ය කියා ය. මෙය මාක්ස් සහ එංගල්ස් විසින් මෙම ප්‍රශ්නය පිලිබඳව ගනු ලැබූ ආකල්පය සැලකිය යුතු අන්දමින් දුරාර්ථනයට භාජන කිරීමක් අවශ්‍ය කරයි.²⁰

ඔබ මවා පාන දර්ශනයන් කොයි හැටි වෙතත්, කම්කරු පන්ති පවුල් වැඩි ගනනක ජීවිතවල යථා ස්වභාවය පිලිබඳව සාවද්‍ය තොරතුරු සහිතව ද, අති අසාමාන්‍ය නොතැකීමකින් ද ඔබ කටයුතු කරන බැව් පෙනේ. පවුල පිලිබඳ ක්ෂණියෙහි මනෝ විද්‍යාත්මක හා ලිංගික මානයන් මත ගැලී සිටින ඔබට, බොහෝ කම්කරු පන්තික පවුල් මුහුණ දෙන ගැටලුවල ප්‍රායෝගික පැත්ත ගැන කියන්නට ඇති දෑ, කැපී පෙනෙන සුලු ලෙස ම අල්ප ය.²¹ ගුනාත්මක දිවා සුරු කුම් (සේවාවන්) සඳහා සර්ව භෞමික ප්‍රවිෂ්ටයක ඉඩකඩ පිලිබඳව හුදු සඳහනක් කොට පසෙක ලනු පමණි. ඔබ කියන දෙයින් හැඟවෙන්නේ, සමාජ පසුගාමීත්වයේ විවිධ රූපාකාරයන්ට එරෙහිව ප්‍රචාරක ව්‍යාපාරයක් දියත් කරනු විනා, කම්කරු පන්තික පවුල්වල ජීවන තතු සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි දියුණු කෙරෙන ප්‍රායෝගික පියවර ලෙස සමාජ විජලවයට ඉටු කල හැකි වැඩිමනත් දයක් නැති බවය. ඔබ මෙසේ ලියන්නෙහි ය: "මෙම ප්‍රයුක්තියෙහි හරි මැද පිහිටා ඇති කරුන නම්, සමාජවාදය සපැමිණිය ද පවුල සම්බන්ධ ගැටලු ස්වයංසිද්ධව අහෝසි නොවීම යි."

කොයි කවර දෙයක් හෝ වේවා, ස්වයංසිද්ධව සිදු වෙතැයි කවරෙක් නම් සිතුවෝ ද? සමාජවාදී විජලවය වූ කලී යමෙකුගේ පරිගනකයක ස්වයංසිද්ධ ස්ථාපන ක්‍රමලේඛයක් දියත් කිරීම (launching of an auto-install program) වැන්නක් නො වේ. (බොහෝ විට සිදුවන පරිදි, එය ද පෙර නොදකින ලද දුෂ්කරතාවන්ගෙන් සපිරි ක්‍රියා දාමයකි.) එහෙත් පිලිස්තීනුවන්ට ඒ සා ආවේනික වූ මේ වර්ගයේ ප්‍රකාශයන්ගෙන් අරමුණු කෙරෙන්නේ, සකල ආකාරයේ මානුෂික දුක් පීඩාවන් අහෝසි කිරීමේ යතුර ඇත්තේ නූතන සමාජය පදනම් වී ඇති පවත්නා ධනෝශ්වර දේපල සම්බන්ධතා පෙරලා දැමීම තුළ බව පැවසෙන සමාජවාදයේ මූලික ඉදිරි දර්ශනයට අවමන් කිරීම ය. නිෂ්පාදන ක්‍රමයන්හි පෞද්ගලික අයිතිය විසින් මතු කෙරෙන මහා ගැටලුවට

ලබා දෙන විසඳුම, මිනිස් වර්ගයා මුහුණ දෙන තතු පිළිබඳ සෙසු වැදගත් ගැටලු රාශියක් ක්‍රමානුකූලව විසඳීම සඳහා මාවත හෙලිපෙහෙලි කොට දෙනු ඇත.

නැත. පවුල තුළ සම්බන්ධතාවන්හි සියලු ගැටලු සමාජවාදයේ ප්‍රථම වසර තුළ විසඳෙන්නේ නැත. ඇතැම්විට මුල් ශතවර්ෂය තුළ පවා ඒවා නො විසඳෙනු විය හැකි ය. සමාජවාදය යටතේ සියලු විවාහයන් හෝ වෛවාහික හවුල්කරුවන් අතර සකල එකමුතුව ම හෝ තුෂ්ට දායක වනු ඇතැයි, නැත හොත් සියලු දරුවන් තම දෙමාපියන් පිළිබඳව ද, එහි අනෙක් අතට ද තෘප්ත වනු ඇතැයි සාධාරණව උපකල්පනය කිරීමට කවරෙකුට හෝ නො හැකි ය. එහෙත් අපට නිසැකව උපකල්පනය කළ හැකි දෙය නම්, සමාජයේ ආර්ථික ව්‍යුහයේ, සමාජවාදයේ දිශානතිය ඔස්සේ කෙරෙන විප්ලවවාදී ප්‍රතිසංවිධානයක් මගින්, වත්මන් පවුල් මුහුණ දෙන දුෂ්කරතා හා දුර්භාග්‍ය සම්පන්න තත්වයට ද හේතු පාදක වන ප්‍රධාන භෞතික හේතු සාධාරණව කෙටි කලක් තුළ දී අහෝසි වනු ඇති බවයි.

නූතන සමාජවාදී වැඩ පිලිවෙලක් 21 වන ශතවර්ෂයේ ප්‍රථම දශකය තුළ පිරිමින්, ගැහැනුන් හා දරුවන් මුහුණ දෙනාකාර ගැටලු කෙරේ ප්‍රායෝගිකව යෙදිගත යුතු වේ. මව්වරුන්ගෙන් අතිමහත් වැඩි සංඛ්‍යාව තමන්ගේ නිවෙස්වලින් පිටත රැකියාවල්වල යෙදී සිටින තතු තුළ ගැහැනිය “කුටුම්භගත වහල් භාවයෙන්” මුදා ගැනීමට ඔබ කරන සමර්පනය තරමක් අරුම ස්වභාවයක් ගනී.

“පියා තමයි හොඳින් දන්නේ” වර්ගයේ දෙමාපිය දෙන්නෙකු සහිත කුටුම්භයන්ගේ ප්‍රතිශතය අද දින 1950 ගනන්වල තිබුණු ප්‍රතිශත ප්‍රමාණයෙන් සුලු පංගුවකට බැස තිබෙන බව ඔබ දැකගෙන ඇති පාටක් පෙනෙන්නට නැති ය. අධිකාරවාදී ‘ගෘහපති පියා’ පිළිබඳ විත්තරූපය අද දින යථාර්ථයට - “ඉත්තර් ඔෆ් කෝර්ට්” (උසාවියේ මිත්‍රයා) නමින් (එක්සත් ජනපදය තුළ) කම්කරු පන්තික පියවරුන් නීතියේ නියමයට සිරකර තබන නීතිමය වධක ක්‍රමයේ (මෙම නීතිය අනුව තමන්ගේ සතියක වැටුපෙන් හරි අඩක් තම දරුවන්ගේ නඩත්තුව සඳහා ගෙවීමට කම්කරු පන්තික පියෙකුට බලකල හැකිය.) ගොදුරු බවට පත්ව සිටින්නා වූ කම්කරුවන් මෙහි ලා සඳහන් කල යුතුව ඇත - කිසි සේත් ම සම්බන්ධතාවයක් ඇත්තේ නැත. වැඩ කරන පන්ති පවුල් තමන්ට ගැලවී ගත නො හැකි වූ මූල්‍ය දුෂ්කරතාවලින් වට කරනු ලැබ සිටිති. සමාජ ජීවිතයේ ඉමහත් සංකීර්ණභාවය ද එය පවුල් මත තබන්නා වූ බර ද ඉල්ලා සිටින්නේ නව වර්ගයේ පවුල් ආකෘතියක් නිර්මාණය කර ගැනීම නොව දැන් මුලුමනින් ම පාහේ පුද්ගලයන් මත ට පැවැරෙන බරබද්දල් සමස්තයක් වසයෙන් සමාජය මත ට බාර ගැනීම ය.

එහෙත් බ්‍රෙහර් සහෝදරය, පවුල පිළිබඳව ඔබ කරන්නා වූ සාකච්ඡාවේ අර්ථභාරය වන්නේ -ඔබ

ඉදිරිපත් කරන ඉල්ලීම්වලට වඩා - සමකාලීන නව යුතෝපියානුවාදයේ සම්පූර්ණ විඥානවාදී දෘෂ්ටිය සහ විධික්‍රමය මත එම ඉල්ලීම් මගින් නො දැනුවත්ව ම හෙලනු ලබන ආලෝකය යි. ඔබ පුනපුනා කියන්නේ පවුල වනාහි සමාජ පසුගාමීත්වයේ කොටු පවුර බව යි. එමගින්, සෑම විටම මෙන්ම දැනුණු, ඔබ මෙම පසුගාමීත්වයේ උල්පත දැකගන්නේ සමාජයේ ආර්ථික සංවිධානය තුළ නො ව, පුද්ගලික මානසිකත්වය, විශේෂයෙන් ම මනුසතාගේ “කැටි ගැසුණු අපරික්ෂිත අතීතය” ක් තුළ දිගින් දිගටම පවතින්නා වූ “උප විඥානයේ අවරෝධිත වේදනයන්” තුළ ය. පසුගාමීත්වය ජයගැනීමේ දී සමාජයේ ආර්ථික සංවිධානය සහ ව්‍යුහයේ ඇති වන විපර්යාසයන් තීරනාත්මක වනු ඇතැ යි යන මතයට විරුද්ධ වන ඔබ, එම පසුගාමීත්වය, “රැකි පවතිමින් දිගින් දිගටම රැඳෙනු ඇතැ” යි කියා සිටී. ඔබට අනුව (ඒවා ජයගැනීමට) “වෙනත් වර්ගයක මැදිහත්වීමක් උවමනා කෙරේ: “මෙම සාකච්ඡාවේ මුලු අධ්‍යාසයම වන එම මැදිහත්වීමේ අන්තර්ගතය එයයි; - ලිංගික ජීවිතයට එරෙහි අරගලය හා පවුලේ සමාජවාදී පරිවර්තනය - මානව පෞරුෂයේ මූලයෙහි පවත්නා ගැටලු විසඳීමට එකම මග නම් මනුසතා ඇති දැඩි කරන්නා වූ ආකාරය වෙනස් කිරීම වන හෙයිනි.” (අවධාරනය ඇදිනි.)

ඔබගේ පර්යාලෝකය ද විප්ලවවාදී සමාජවාදී ව්‍යාපාරයේ පර්යාලෝකය ද අතර පවත්නා අගාධය ඊට වඩා පැහැදිලිව කිව නොහැකි වේ. ඔබගේ යෝජනා සහ පර්යාලෝකය පිලිගනු ලැබී නම් එහි ප්‍රතිවිපාකය වනු ඇත්තේ සසපය, ජාත්‍යන්තර කමිටුව සහ ට්‍රොට්ස්කිවාදී ව්‍යාපාරය දියකර හැරීම යි. සමස්ත සමාජ-ආර්ථික පද්ධතිය පාලනය කරන්නා වූ වෛෂයික නීති පිළිබඳ සිය දැනුවත් වැටහීම වර්ධනය කර ගැනීම මත පදනම්ව ජාත්‍යන්තර කම්කරු පන්තිය විප්ලවවාදී - මූලෝපායික දිශාවකට යොමු කිරීම අරමුණු කර ගන්නා වූ ජාත්‍යන්තර පක්ෂයක් උදෙසා අවශ්‍යතාවයක් නො පවතිනු ඇත. එවිට ජාත්‍යන්තර කමිටුව, තම සාමාජිකයන් සහ ආධාරකරුවන්ගේ “ උපවිඥානය තුළ කැටි වී ඇති අවරෝධිත හැඟීම්” පරීක්ෂා කරමින් ද පවුල් ව්‍යුහය තුළ ගැබී වී ඇතැ යි ඔබ විශ්වාස කරන ලිංගික ශංකාවන්ට ආමන්ත්‍රනය කරමින් ද වැඩ කර ගෙන යන මනෝචිකිත්සක සංවිධානයක් විසින් විස්ථාපනය කෙරෙනු ඇත.

මෙම ගැඹුරින් ම නොමග ගිය පර්යාලෝකයේ ප්‍රතිගාමී හා සිත් ඉතා සසල කරන ගමායන්ට අප මඳක් පසු වී යලි එලඹෙන්නෙමු. එහෙත් ඔබගේ තර්කයේ සෝර ප්‍රතිසතිතාවය අප විසින් සලකනු කර ගත යුතුව ඇත. ඔබ කියන පරිදි සමාජ පසුගාමීත්වය අහෝසි වී යාම මනෝ-ප්‍රතිස්ථාපනයේ, පෞරුෂ ප්‍රතිනිර්මාණයේ සහ කුටුම්භ (පවුල්) ප්‍රතිවර්තනයේ යෝධ වැඩ පිලිවෙලකට නො අඩු දෙයක් ඉල්ලා සිටී නම් මෙම පෙර නුවූ විරූ සමාජ ප්‍රතිකාලනයේ

ව්‍යාපෘතිය ඉටු කර ගත හැකි එකම මග වූ විප්ලවය ම සාක්ෂාත් කල හැකි වන තැනට මහජනතාවගේ විඥානය කවර කලෙකත් ඔසොවාගත හැකි වන්නේ කෙසේ ද? ඔබට අනුව, ඔවුන්ගේ හැඳී වැඩීම නිසා ම මානසික වසයෙන් තුවාල වූ මිනිසුන්ගෙන් සමන්විත සමාජයක් තුළ, බ්‍රොන්ර් සහෝදරය, සමාජවාදය ජනතා ව්‍යාපාරයක් බවට පත්විය හැක්කේ කෙසේ ද? ඔබට මෙම පරස්පරය විසඳගත නොහැකි ය. ඒ වෙනුවට ඔබ පැරනි යුනෝපියානුවන්ගේ අනයිතිහාසික සංකල්පනයන් අලුතින් ඉදිරිපත් කරමින් එය තවතවත් ගැඹුරු කරන්නෙහි ය. පැරනි යුනෝපියානුවන් කලාක් මෙන් ඔබ ද “මානව පෞරුෂයේ මූල ම පවත්නා ගැටලු විසඳීමට එකම මග නම් මිනිසුන් හදාවඩා ගනු ලබන ආකාරය වෙනස් කිරීමය” යි කියා සිටින්නෙහි ය. වෙනත් වචනවලින් කිවහොත් අප ඔවුන්ට වෙනත් වර්ගයක පවුලක් සපයා දිය යුතු ය. එහෙත් - සුපැහැදිලි හේතු නිසා මෙය සමාජවාදී විප්ලවයට පෙරාතුව ඉටු කල හැක්කක් නො වන හෙයින් බලය අල්ලා ගැනීම දැන් සිටිනා ආකාර මිනිසුන්ගේ ක්‍රියා මගින් කලයුතුව ඇත. පෙනී යන යන හැටියට නම් මෙය විප්ලවයක් කිරීමේ හැකියාවට ඉඩක් නො තබන බව ය. එහෙත් කිසියම් භාස්කමකින් මේ සකල සියලු තුවාලකාර මනුසතුන් ධනවාදය පෙරලා දැමීමට සමත් වුව හොත්, එවිට එම මිනිසුන් අලුත්වැඩියා කොට අලුතින් උගන්වා ගත යුතු වේ. සමාජය දුවවීම “සැලකිය යුතු කාල පරිච්ඡේදයකට” වට්ටෝරුගත විඥානයකින් කල්තබා අධ්‍යාපිත වූ පුහුනු කරන ලද සමාජවාදීන් අත තැබිය යුතු යයි යන ඔබගේ පරිඥානය තර්කානුකූලව ගලා එන්නේ ඔබගේ ම විඥානවාදී මනෝරටාවෙනි.²²

මතු සම්බන්ධයි

සටහන්

18. ට්‍රොට්ස්කි මෙම සන්නතිය මෙසේ විස්තර කලේ ය: “ විප්ලවීය යුගයක දී ජනතාවගේ අදහස්වල සහ මනෝභාවයන්ගේ ශීඝ්‍ර වෙනස්වීම් ප්‍රභවය ලබන්නේ මිනිසාගේ මනසේ පවත්නා නම්‍යශීලීත්වයෙන් සහ සංවලතාවයෙන් නොව, එහි පරිපූර්ණ අනෙක් පැත්ත වන මිනිසාගේ උග්‍ර කොන්සර්වේටිව්වාදයෙනි. හුදෙක් ‘මැත දොඩන්නන්ගේ’ ක්‍රියාකාරකම්වල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස පොලිස්කාර මනසකට පෙනී යන්නා වූ, විප්ලවීය යුගයක සිදුවන අදහස්වල සහ චිත්ත වේගයන්වල පිම් පැනීමවලින් යුතු ගමන බිහි කරන විප්ලවීය කාල පරිච්ඡේදයන් නිර්මාණය කරන්නා වූ දෙය නම්, ව්‍යසනයක ආකාරයෙන් ජනතාව මත එය කඩා වැටෙන තුරා ම නව විෂයමූල තත්වයන් පිටුපස අදහස් සහ සම්බන්ධතාවයන් නිදන්ගත ලෙස ලැග සිටීම ය.” (රුසියානු විප්ලවයේ ඉතිහාසය, වෙලුම 1; 2001; පි. xvii)

19. එංගල්ස්, සමාජවාදය මනෝරාජ්‍යයෙන් විදහාවට
 “ඉකුත් ආර්ථික තත්වයන්ට අනුරූප වූ සමාජ ක්‍රමය නිෂ්පාදනයේ සහ හුවමාරුවේ නිහඬව ඇතිවී තිබෙන වෙනස්කම් විසින් දැන් තවත් දුර අනුරූප නොවන බව සනාථ කරයි. පවතින සමාජ ආයතන යුක්ති යුක්ත නොවේ

යැයි ද, අසාධාරණ යැයි ද “යුක්ති යුක්තය තේරුම් රහිත බවටත්, ප්‍රීතිය වේදනාව බවටත් පෙරලී ඇතැ” යි ද යන වර්ධනය වෙමින් පවතින මතය සනාථ කරයි. හෙලිවී ඇති ලක්ෂණවල අසමානතාවයන් ඉවත් කැරැලීමේ මාධ්‍යයන් එම නිෂ්පාදන ක්‍රමවල ම අඩුවැඩි වසයෙන් සංවර්ධනය වූ තත්වයන් පවතින බව මෙයින් ස්ථිර වෙයි. මෙම මාධ්‍යයන් සොයා ගත හැක්කේ පවතින නිෂ්පාදන ක්‍රමයට අනුරූප වන කටුක සත්‍ය කරුණුවලිනි, එමෙන්ම ඒවා විසුක්ත ලෙස වින්තනයෙන් ලබා ගත හැකි දේ නොවේ.

“...නව නිෂ්පාදන බලවේග, ඒවා පාවිච්චියට ගන්නා ධනවාදී රුපිකය ඉක්මවා වැඩි සිටී. ජන්ම පාපය සහ දේවමය සාධාරණත්වය අතර වූ ඝට්ටනය මෙන් නොව, මෙම නිෂ්පාදන බලවේග සහ නිෂ්පාදනක්‍රම අතර ඇති මෙම ඝට්ටනය මිනිස් මොලයෙහි විසුක්ත ලෙස බිහි වූවක් නොවේ. එය සැබැවින්ම, යථාර්ථවාදී ලෙස, අපෙන් පරිබාහිරව, එය නිර්මාණය කල මිනිසුන්ගේ අභිප්‍රායෙන් හා ක්‍රියාවලින් පවා ස්වාධීනව පවතී. සමකාලීන සමාජවාදය යනු වෙනත් දෙයක් නොව, යථාර්ථවාදී ලෙස පවතින මෙම ඝට්ටනය වින්තනයෙන් පරාවර්තනය වීම ය. ධනපති පන්තිය යටතේ කෙලින්ම පීඩාවට පත් වී සිටින පන්තියේ එනම් කම්කරු පන්තියේ මොලවල එය පරමාදර්ශයක් සේ පරාවර්තනය වීම ය.” (මාක්ස් සහ එංගල්ස් තෝරා ගත් කෘති වෙලුම් හතර, වෙලුම 3, මොස්කව් 1982, පිටු 89-90)

20. “පවුල අහෝසි කිරීම සහ විවාහය නීතිගත කරන ලද ගනිකා වෘත්තියය” යි හෙලා දැකීම මගින් මාක්ස් සහ එංගල්ස්, “ වික්ටෝරියානු යුගයේ හුස්ම හිර කරවන සදාචාරයට විවාහව ම විරුද්ධ වූහ” යි ඔබ කියා පායි. මාක්ස් සහ එංගල්ස් ගෙන් සෘජුව ගෙන හැර දක්වන්නේ නැතිව ම ඔබ ඔවුන්ගේ ලේඛන නුහුරු කෙනෙකුට යෝජනා කර සිටින්නේ ඔවුන් දෙදෙනා සකල පවුල් සබඳතා දිය කර හැරීමට පක්ෂපාතව සිටි බව ය, සාර්වත්‍රික නිදහස් ආලය යනාදිය වෙනුවෙන් පෙනී සිටි බව ය. මෙය අතිශයින්ම ප්‍රතිගාමී සාහිත්‍යය තුල දක්නට ලැබෙන කොමියුනිස්ට්වාදයේ විකෘත රූපයට සම්පාත වෙයි. සත්‍ය වසයෙන්ම නම්, මාක්ස් සහ එංගල්ස් කොමියුනිස්ට් ප්‍රකාශනයේ දී පවුල අනයිතිහාසික විසුක්තයක් ලෙස නො සැලකූහ. ඒ වෙනුවට ඔවුහු පහත සඳහන් ප්‍රශ්නය මතු කලේ ය: “සමකාලීන, ධනවාදී පවුල, පදනම් වී තිබෙන්නේ කුමන අත්තිවාරමක් මත ද?” ඔවුහු මෙසේ පිලිතුරු දුන්හ:

“ප්‍රාග්ධනය මත ය. පෞද්ගලික ලාභය මත ය. සම්පූර්ණ ලෙස වර්ධනය වූ ස්වරූපයකින් මේ පවුල පවතින්නේ ධනපති පන්තිය සඳහා පමනකි. එහෙත් මේ තත්වයෙහි අනුපූරකය වී ඇත්තේ නිර්ධනීන් අතර නියම පවුල් ජීවිතයක් නොමැති වීමත් ප්‍රසිද්ධ ගනිකා වෘත්තියක් තිබීමත් ය.

“මේ අනුපූරකය අතුරුදහන් වන විට, ධනවාදී පවුල ද ස්වභාවයෙන්ම අතුරුදහන් වෙයි. ප්‍රාග්ධනය අතුරුදහන් වීමත් සමග ම මේ දෙක ම අතුරුදහන් වන්නේ ය.” (මොස්කව්, 1980 54 පි. අවධාරණය එකතු කරන ලදී.)

එසේම මාක්ස්ගේ සහ එංගල්ස් කතා කරන්නේ විවාහය ගැන පොදුවේ නොව, ධනේශ්වර විවාහය ගැන ය. ඔවුන් මෙම ප්‍රයුක්තියට අත ගසන්නේ කොමියුනිස්ට්වාදීන්ගේ අරමුණ නම් “ස්ත්‍රීන්ගේ ගනිතිකත්වයක්” ඇති කිරීම ය, එනම් ස්ත්‍රීන් පොදු අන්තඃපුරයක සාමාජිකාවන් බවට පත් කිරීම ය යනුවෙන් කරන ධනේශ්වර කියාපෑම විහිලුවට භාජන කොට ඉවත ලීම ය. මාක්ස් හා එංගල්ස් මෙසේ පිලිතුරු දෙති:

“ධනපතියා සිය බිරිඳ සලකන්නේද හුදෙක් නිෂ්පාදන උපකරනයක් ලෙසට ය. සියලු නිෂ්පාදන උපකරන පොදුවේ පාවිච්චි කිරීමට යන බවක් ඔහුට ඇසෙයි. ඒ අනුව

ස්වභාවයෙන් ම පොදු පරිභෝජනයේ ඉරනම එලෙසම ස්ත්‍රීන්ට ද බලපානිනි යන අවහස හැර වෙනත් දෙයක් සිතා ගැනීමට හේ අපොහොසත් වෙයි.

“ස්ත්‍රීන් හුදෙක් නිෂ්පාදන උපකරන පමනක් හැටියට සිටීමේ තත්වයෙන් ඔවුන් මුදාලීම අපේ අරමුන යැයි අනුමාන වසයෙන් කල්පනා කිරීමට තරම්වත් ඔහුට ශක්තියක් නැත.

“කොමියුනිස්ට්වරුන් නිල වසයෙන් පිහිටුවාලීමට යනිනි ධනපතින් කියන ස්ත්‍රීන් පොදුවේ පරිභෝජනය කිරීමේ ක්‍රමය කෙරෙහි ධනපතින් දක්වන උසස් අධ්‍යාත්මික කෝපයට වඩා හාසාජනක දෙයක් තවත් නැත. ස්ත්‍රීන් පොදුවේ පරිභෝජනය කිරීම කොමියුනිස්ට්වරුන්ට අලුතින් ඉදිරිපත් කිරීමට වුවමනාවක් නැත. එය අනාදීමත් කාලයක සිට පැවත එන්නකි.

“ධනවාදී විවාහය සැබවින්ම පොදු භාර්යා ක්‍රමයකි. එබැවින් කොමියුනිස්ට්වාදීන්ට විරුද්ධව ධනපතින්ට කල හැකි උපරිමය දෝෂාරෝපනය වන්නේ වංචනික ලෙස සඟවා ඇති පොදු භාර්යා ක්‍රමය නිල වසයෙන් විවෘත ලෙස කිරීමට යන්නේ ය කියා ය. වත්මන් නිෂ්පාදන ක්‍රමය අහෝසි කර දැමීමත් සමග ම ඒ සමාජ ක්‍රමයෙන් පැන නැගී පොදු භාර්යා ක්‍රමයත්, එනම් ප්‍රසිද්ධියේ සහ අප්‍රසිද්ධියේ කැරෙන ගනිකා වෘත්තියන් අහෝසි විය යුතු යැයි මින් ප්‍රත්‍යක්ෂ ලෙස ම පැහැදිලි වෙයි.” (එම 55 පිට)

කොමියුනිස්ට්වාදයේ මූලධර්ම, මැයෙන් කොමියුනිස්ට් ප්‍රකාශනයට සමාන්තරව ලියන ලද තවත් ලිපියක එංගල්ස් “කොමියුනිස්ට් සමාජ පර්යායක් පවුල මත කෙවත් බලපෑමක් ඇති කරයි ද?” යන ප්‍රශ්නයට මෙසේ පිලිතුරු දෙයි.

“ස්ත්‍රී පුරුෂ සබඳතාවය විශේෂයෙන්ම පෞද්ගලික දෙයක් වනු ඇත. එය ඒ ඒ පුද්ගලයන් සතු කාර්යයක් මිස, එයට අත පෙවීමට සමාජයට කිසිදු වුවමනාවක් නැත. මෙය මුදුන්පමුනුවා ගත හැක්කේ, පෞද්ගලික දේපොල අයිතිය අහෝසි කැරැලීමෙන් සහ ලමයින්ට සමාජීය ශික්ෂනයක් ලබා දීම මගිනි. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වසයෙන්, පෞද්ගලික දේපොල අයිතියට සම්බන්ධ වූ පුරුෂයාට ස්ත්‍රීය යටවීම ද, ලමයින් දෙමාපියන්ට යටවීම ද සහිත සමකාලීන විවාහයේ පදනම් දෙකක් අහෝසි වනු ඇත. ගැහැනුන් කොමියුනිස්ට්වාදී ලෙස පොදුවේ තබා ගනිනි බෙරිහන්දෙන උසස් සදාචාරයකින් හෙබි අවරසිකයින්ට පිලිතුර මෙයයි. ගැහැනුන් පොදුවේ තබා ගැනීම සම්පූර්නයෙන් ම ධනවාදී සමාජයේ

ලක්ෂනයකි. සමකාලීන සමාජයේ ගනිකා වෘත්තිය මගින් මෙය පූර්න ලෙස ක්‍රියාවේ යෙදෙමින් පවතී. පෞද්ගලික දේපොල අයිතිය අහෝසි වනවාත් සමග එහි පදනම මත පවතින ගනිකා වෘත්තියද අහෝසි වනු ඇත. මේ හේතුවන් නිසා කොමියුනිස්ට්වාදී සමාජය ගැහැනුන් පොදුවේ තබා ගන්නවා වෙනුවට එය සම්පූර්නයෙන්ම අහෝසි කරලයි. (එම 91 පිටුව)

21. පෝසත්ම ධනෝශ්වර රටවලට පිටස්තරව ජීවත්වන පවුල්වල උවමනාකම් ගැන ඔබ සිතා ඇති බවක් ඔබේ ලිපියෙන් කිසි සේත් ම පෙනීයන්නේ නැත.

22. සමාජයේ ප්‍රතිවර්තනය රඳා පවත්නේ වෙනස් වන්නා වූ මානුෂික පෞරුෂය (එනම් මානව ස්වභාවය) මත යන්න ද, අනෙක් අතට එයම (එම පෞරුෂයම) හැඩ ගස්වා ලන්නේ මිනිසුන් හදාවඩා ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය විසින් ය යන්න ද යන මේ කරුනු අධ්‍යාපනයන් විසින් නියම කරන ලද මූලධර්ම මත තරුනයන්ගේ අධ්‍යාපනය පවත්වා ගෙන යන තමන්ගේ ම සමාජයන් සංවිධානය කිරීමට යුතෝපියානුවන් ද ඔවුන්ගේ අනුගාමිකයන් ද ගන්නා වූ පියවරයන් ට පදනම් විය. එහෙත් අන්තිමේදී මෘතාන්තයන්ට මග පෑදූ මේ අත්හදා බැලීම් පදනම් කර ගනු ලැබුවේ සමාජ සංවර්ධනය පිලිබඳ සාවද්‍ය සංකල්පයන් මත ය. මාක්ස් ගොයර්බාක් පිලිබඳ තම තුන්වන ප්‍රවාදයේදී මෙම යුතෝපියානු මිථ්‍යාව කියුනු විවේචනයකට භාජනය කලේ ය: “මනුෂ්‍යයෝ වනාහි පරිසරයේත් ශික්ෂනයේත් නිෂ්පාදනයේ ය; එහෙයින් වෙනස්වූ මිනිස්සු වනාහි වෙනත් පරිසරයන්ගේත් වෙනස් ශික්ෂනයන්ගේත් නිෂ්පාදනයේ ය යන භෞතිකවාදී මතය පරිසරය වෙනස් කරන්නේ මිනිසුන් ම බවත් ශික්ෂකයා ම ශික්ෂිත කල යුතු බවත් අමතක කරයි. එහෙයින් මෙම මතය අනිවාර්යයෙන් ම සමාජය කොටස් දෙකකට බෙදෙයි. (නිදසුන් වසයෙන් රොබට් ඕවන් සැලකුවාක් මෙන්) මේ දෙකොටසින් එකක් සමාජයට වඩා උත්තරීතර වේ.

පරිසරය වෙනස් කිරීමත් මානුෂික ක්‍රියාකාරිත්වයත් යන මේ දෙකේ සම්පාතය සිතා ගත හැක්කේත් තර්කානුකූල ලෙස වටහා ගත හැක්කේත් විප්ලවකාරක භාවිතය වසයෙන් පමනකි.” (ලුඩ්විග් ගොයාබාර්ක් හා සම්භාව්‍ය ජර්මානු දර්ශනවාදයේ අවසානය: කාල් මාක්ස් ගොයාබාර්ක් ගැන ප්‍රවාද 3, පිටුව 62, කම්කරු මාවත ප්‍රකාශන)